

УДК 351.82:330.322:332.1

**РОЛЬ ПУБЛІЧНО-ПРИВАТНОГО ПАРТНЕРСТВА У
ПІСЛЯВОЄННОМУ ВІДНОВЛЕННІ ТЕРИТОРІЙ
THE ROLE OF PUBLIC-PRIVATE PARTNERSHIP IN POST-WAR
RECONSTRUCTION OF TERRITORIES**

В'ячеслав ШЕБАНИН

доктор технічних наук, професор кафедри вищої та прикладної математики,
Миколаївський національний аграрний університет

Viacheslav Shebanin,

doctor of technical sciences, professor of the department of higher and applied
mathematics, Mykolaiv national agrarian university.

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-0391-396X>

Ірина Кормишкіна,

д-р філософії, пошукувач кафедри публічного управління та адміністрування
і міжнародної економіки, Миколаївський національний аграрний університет

Iryna Kormyshkina,

Doctor of Philosophy, applicant, department of public management and
administration and international economics, Mykolaiv national agrarian university

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-7883-8423>

Одним із ключових викликів для України, яка протягом тривалого часу протистоїть військовій агресії, стане масштабна відбудова зруйнованої інфраструктури, зокрема автомобільних доріг, мостів, транспортних розв'язок, аеродромів, морських портів, систем зв'язку та водопостачання, житлового фонду, а також закладів охорони здоров'я й освіти. Водночас за умов постійних руйнувань та обмеженості фінансових можливостей державного і місцевих бюджетів забезпечення життєдіяльності територій потребує залучення додаткових фінансових, організаційних і управлінських ресурсів [1]. За таких обставин публічно-приватне партнерство (далі ППП) набуває особливої ваги як інструмент післявоєнного відновлення територій, оскільки дозволяє прискорити реконструкцію інфраструктурних об'єктів, активізувати економічну діяльність та підвищити стійкість територіальних громад.

Саме з метою реалізації зазначених завдань було ухвалено Закон України «Про публічно-приватне партнерство» № 4510-IX від 19.06.2025 року, який запроваджує оновлений механізм залучення приватних партнерів,

передбачає систему гарантій захисту їхніх інтересів і створює сприятливі умови для участі інвесторів та донорів у проєктах післявоєнного відновлення України. В основі ППП лежить договірне співробітництво між публічним і приватним партнерами, що відповідає ознакам публічно-приватного партнерства, визначеним статтею 3 зазначеного Закону [2]. До таких ознак належать залучення приватного партнера до фінансування, створення, модернізації та обслуговування об'єктів із можливістю їх управління або експлуатації, а також довгостроковий характер проєктів і розподіл ризиків між сторонами.

Реалізація ППП відбувається у різних формах, зокрема через концесію, спільну діяльність, договори управління чи будівництва, що дозволяє залучати приватного партнера до створення, реконструкції, модернізації та експлуатації об'єктів інфраструктури. Найбільш ефективними для відновлення територій вважаються концесійні проєкти — насамперед у сфері автомобільних доріг, житлового будівництва та природних монополій. Вони забезпечують залучення значних приватних інвестицій, впровадження сучасних стандартів управління та дієвий контроль з боку держави за виконанням зобов'язань.

Фінансування проєктів публічно-приватного партнерства здійснюється шляхом поєднання приватних інвестицій, бюджетних коштів, кредитних ресурсів, міжнародної фінансової допомоги та донорських програм. Поряд з цим, довгостроковий характер ППП створює передумови для окупності інвестицій і сталого функціонування об'єктів, а також забезпечує розподіл ризиків між публічним і приватним партнерами [1; 2]. Таким чином, ключовою перевагою застосування публічно-приватного партнерства у процесі відновлення територій є його здатність залучати багатоканальне фінансування для реалізації суспільно значущих інфраструктурних проєктів, які не можуть бути повністю профінансовані за рахунок державного чи місцевих бюджетів.

Ключовою перевагою взаємодії в межах ППП є чітке розмежування

ролей сторін. Публічний партнер забезпечує формування стратегічних цілей відновлення територій, створення нормативно-правових умов, ініціювання проєктів, надання доступу до майна або земельних ділянок, а також здійснення контролю та моніторингу виконання зобов'язань. Натомість приватний партнер бере на себе фінансування, проєктування, будівництво, модернізацію та подальшу експлуатацію об'єктів, використовуючи управлінський досвід, інноваційні технології та ефективні бізнес-практики [1]. Наступною не менш важливою перевагою ППП є розподіл ризиків, який здійснюється з урахуванням спроможностей кожної сторони. У процесі післявоєнного відновлення це має особливе значення, оскільки дозволяє мінімізувати фінансове навантаження на публічний сектор і водночас підвищити привабливість проєктів для приватних інвесторів. Такий підхід сприяє більш ефективному управлінню проєктами та зменшенню ймовірності їх зриву.

Важливою рисою ППП є інституційна складова, яка передбачає чітке правове регулювання, конкурсні процедури відбору приватного партнера, залучення незалежних експертів і радників, а також механізми контролю та моніторингу виконання договірних зобов'язань. Це сприяє прозорості, підзвітності та зниженню корупційних ризиків у процесі відновлення територій.

Отже, публічно-приватне партнерство у післявоєнному відновленні територій України відіграє ключову роль як механізм мобілізації ресурсів, прискорення реконструкції та забезпечення сталого функціонування інфраструктури. Воно дозволяє поєднати фінансові, організаційні та управлінські можливості державного і приватного секторів, забезпечує ефективний розподіл ризиків та впровадження сучасних стандартів управління. Завдяки ППП відновлюються інфраструктура, активізується економічна діяльність громад, створюються робочі місця та підвищується стійкість територій.

Список використаних джерел

1. Публічно-приватне партнерство: нові можливості для відбудови України. «Юридична Газета» URL : <https://yur-gazeta.com/dumka-eksperta/publichnoprivatne-partnerstvo-novi-mozhливosti-dlya-vidbudovi-ukrayini.html>
2. Про публічно-приватне партнерство: Закон України від 19.06.2025№ 4510-IX URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4510-20#Text>

УДК: 330.322.1:334.012.64(477)

**РОЗВИТОК ІНВЕСТИЦІЙНОГО МЕНЕДЖМЕНТУ ДЛЯ ФІЗИЧНИХ
ОСІБ У КОНТЕКСТІ ДЕРЖАВНО-ПРИВАТНОГО ПАРТНЕРСТВА
ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД
DEVELOPMENT OF INVESTMENT MANAGEMENT FOR
INDIVIDUALS IN THE CONTEXT OF PUBLIC-PRIVATE
PARTNERSHIP OF TERRITORIAL COMMUNITIES**

Шпак Андрій Дмитрович,
к.е.н., асистент кафедри менеджменту і маркетингу
Карпатський національний університет
імені Василя Стефаника, м. Івано-Франківськ, Україна

andriy.shpak@pnu.edu.ua

ORCID 0009-0002-4260-1683

Andriy Shpak,
candidate of economics, assistant professor,
department of management and marketing
Carpathian national university
named after Vasyl Stefanyk,
Ivano-Frankivsk, Ukraine
Лесів Вероніка Михайлівна,
здобувачка освіти першого(бакалаврського) рівня
спеціальності «Менеджмент організацій»

Карпатський національний університет
імені Василя Стефаника,

м. Івано-Франківськ, Україна

Veronika Lesiv,
student of the first (bachelor's) level of education,
majoring in «Organizational management»

Carpathian national university
named after Vasyl Stefanyk, Ivano-Frankivsk, Ukraine

Реформа децентралізації в Україні надала територіальним громадам розширені повноваження щодо управління власними фінансами та